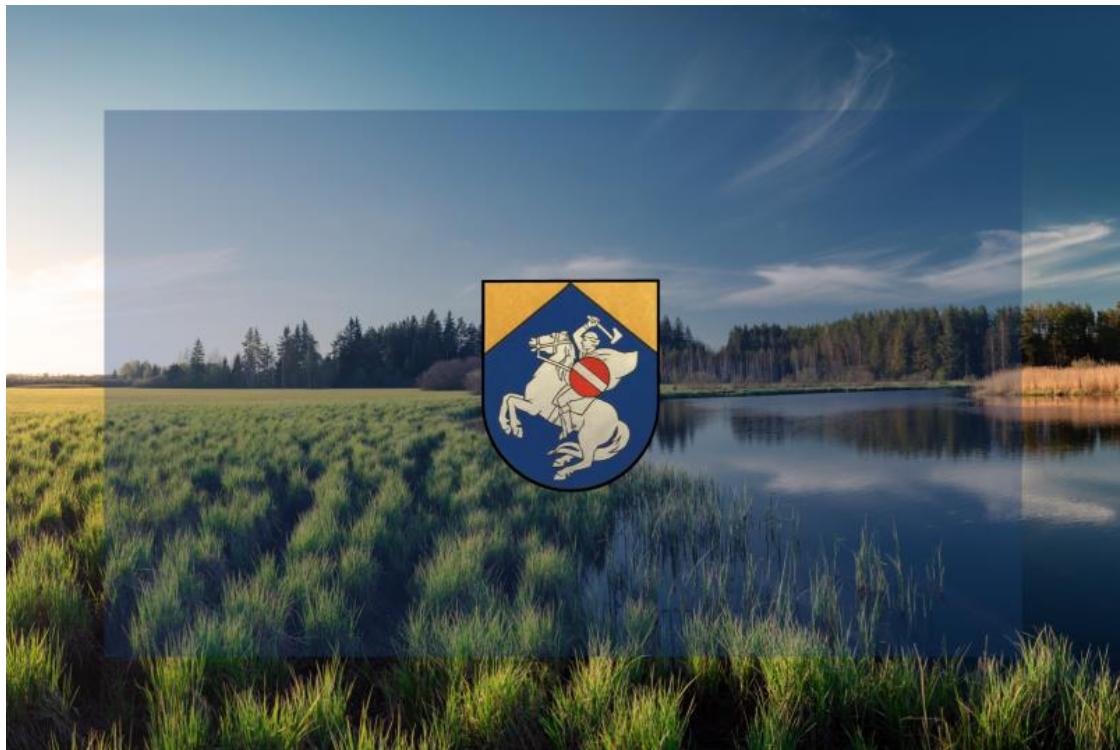

CĒSU NOVADA IZGLĪTĪBAS STRATĒGIJA

2022–2027

Satura rādītājs

levads	3
Cēsu novada Attīstības programmas 2021.-2028. secinājumi par izglītības nozari	3
Pašvaldībā definētie izaicinājumi un prioritātes izglītības nozarē.....	6
Izglītības iestāžu pārklājums Cēsu novadā	7
Secinājumi, veicot priekšizpēti	8
Izvirzītās attīstības prioritātes	8
Rīcības plāns prioritāšu īstenošanai.....	10
Stratēģijas izpilde un uzraudzība.....	17
SVID analīze	18
Izglītības stratēģijas izstrādes metodoloģija	20

levads

Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021.gadā, Cēsu novada izglītības tīklā ir vairāk kā 40 izglītības iestādes, kas aptver visas izglītības pakāpes un īsteno plašu izglītības programmu piedāvājumu.

Apzinot vienotā Cēsu novada izglītības nozarē īstenojamos uzdevumus, vajadzības un izaicinājumus, Cēsu novada dome 2021.gada nogalē lēma izveidot darba grupu, par uzdevumu nosakot Cēsu novada izglītības stratēģijas izstrādi (2021.gada 21.oktobra Domes lēmums Nr.287).

Izglītības stratēģijas virsmērķis - **veidot un attīstīt mūsdienīgu, iekļaujošu, konkurētspējīgu un pieejamu izglītības pakalpojumu Cēsu novada pašvaldībā (turpmāk - Pašvaldība), risinot aktuālos un nākotnes izglītības jomas izaicinājumus.**

Izglītības stratēģijas izstrādes process ietver trīs galvenās sadaļas:

- 1) Esošās situācijas apzināšana, kas ietver Eiropas un Valsts līmeņa politiskos uzstādījumus, kopējās Cēsu novada vajadzības un izaicinājumus izglītības nozarē.
- 2) Stratēģiskā daļa, kas aptver nozares uzstādījumus, sasniedzamos rādītājus, konkurētspēju un priekšrocības Pašvaldībā.
- 3) Rīcība un investīciju plāns.

Cēsu novada Attīstības programmas 2021.-2028. secinājumi par izglītības nozari¹

Cēsu novada Attīstības programmā 2021-2028., raksturojot izglītības jomu Cēsu novadā, tiek secināts, ka Cēsu novada iedzīvotājiem ir plašas un kvalitatīvas iespējas gūt dažāda līmeņa un veidu pirmsskolas, vispārējo, profesionālo, augstāko, speciālo, pieaugušo neformālo un interešu izglītību, tas ceļ novada konkurētspēju. Izveidojusies laba sadarbība starp izglītības iestāžu vadītājiem un personālu, kas veicina izaugsmes iespējas, ieviešot pieredzes apmaiņas pasākumus un dalīšanos ar labajām praksēm. Tāpat strādā dažādu tematisko jomu koordinatori, tomēr kopumā joprojām liels izaicinājums ir augsti kvalificētu un motivētu pedagogu piesaiste un noturēšana novadā. Pēc jaunā novada izveides izglītības iestāžu skaits būtiski palielinājies, un svarīgi nodrošināt spēcīgu savstarpējo tīklojumu metodiskajā darbā. Izglītības iestāžu tīkls novada teritorijā pamatā koncentrējas novada funkcionālajā

¹ Cēsu novada Attīstības programma 2021-2028.

centrā - Cēsīs un to funkcionālās ietekmes areālā. Pārējais izglītības iestāžu tīkls izkliedēts novada blīvi apdzīvotajās vietās. Vispārējās un pirmsskolas izglītības iespējas sasniedzamas labāka pārklājuma tīklā, savukārt augstākās izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un speciālās izglītības tīkls ir salīdzinoši neliels novadā kopumā.

Tāpat kā valstī kopumā, arī Cēsu novadā pedagogu profesijas pārstāvju skaits samazinās, gados vecākie pedagogi dodas pensijā, savukārt jaunu pasniedzēju piesaiste darbam kļūst aizvien sarežģītāka salīdzinoši zemā atalgojuma līmeņa dēļ. Šis problēmjautājums šobrīd tiek risināts ar darba slodzes palielināšanu darbiniekiem, kas var radīt pārslodzi pedagojiem, rezultātā veidojot izdegšanas pazīmes, tādejādi ļoti būtiski pozitīvi ietekmēt pedagogu ikdienas darba efektivitāti un mentālo veselību. Paralēli tam pensijas vecumu sasniegušos pedagogus mudina turpināt darbu vai tiek piesaistīti skolotāji no citām izglītības iestādām, veidojot vairāku sadalītu slodžu darbu.

Mācību darba diferenciācijas veicināšanai skolu darbā tiek integrētas atbilstošas mācību metodes un paņēmieni pedagojiem, kas tiek pielāgoti, vadoties pēc mācību darba rezultātiem un mācību vielas uztveres spējām mācību priekšmetā un mācību stundu norises laikā. Mācību stundas laikā uzdevumi tiek diferencēti, un pielietotas dažādas mācību metodes, lai mācību procesā zināšanas pilnveidotu gan attiecīgā priekšmeta talantīgie skolēni, gan skolēni, kuriem mācību vielas apguvē nepieciešams lielāks laika un darba ieguldījums.

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA

Cēsu novadā pirmsskolas izglītības programmas īsteno 25 izglītības iestādes, kas nodrošina pirmsskolas izglītību 2395 bērniem (dati uz 01.09.2021). Izglītojamajiem tiek pasniegts kvalitatīvs mācību saturs – vides izglītība, āra pedagoģija u.c., kā arī mācību priekšmetu pasniegšana notiek tā, lai saņemtā informācija parādītu starppriekšmetu saikni.

VISPĀRĒJĀ UN PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

Novadā darbojas 24 vispārējās izglītības iestādes, kurās mācās 4599 skolēni (dati uz 01.09.2021) dažādās pamatzglītības, vispārējas vidējās izglītības, speciālās izglītības un profesionālās izglītības mācību programmās. Profesionālās izglītības programmas realizē Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskola, Vidzemes Tehnoloģiju un Dizaina tehnikums, kā arī Spāres pamatskola, kur iespējams apgūt 3 profesionālās pamatzglītības programmas. Profesionālās izglītības jomā svarīgi rast labu sadarbību ar uzņēmējiem par prakses vietām, kā arī jāuzlabo profesionālo skolu prestižs, lai motivētu jauniešus izvēlēties mācīties profesijās, kas novadā nepieciešamas, piemēram, galdnieki, metinātāji u.c. Vispārējās un profesionālās izglītības pedagojiem ir kopīgas sadarbības iestrādnes, un

savā darbā tie ievieš starppriekšmetu un starpdisciplinārās saiknes nodrošināšanu mācību procesā. Lielā loma piešķirta arī mācību darba diferenciācijai, ieviešot metodiskus, organizatoriskus pasākumus, ar kuru palīdzību mācības tiek pielāgotas izglītojamo grupas spējām, motivācijai un talantiem. Daudzveidīgas profesionālās ievirzes programmas piedāvā Cēsu Mākslas skola, Līgatnes Mūzikas un mākslas skola, Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skola, Cēsu pilsētas Sporta skola, šāda veida programmas var apgūt arī Nītaures mūzikas un mākslas pamatskolā, Dzērbenes vispārizglītojošajā un mūzikas pamatskolā un Vecpiebalgas vidusskolā.

AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

Cēsu novads ir pozitīvs piemērs augstākās izglītības “nešanai” tuvāk saviem iedzīvotājiem, jo Cēsis atrodas Latvijas Universitātes, Rīgas tehniskās universitātes un biznesa augstskolas “Turība” filiāles, pārstāvot dažādas augstākās izglītības programmas. Tā kā novadā nozīmīgo nozaru ir daudz, tas varētu būt motivējoši citām augstākās izglītības iestādēm atvērt savas filiāles un izglītības programmas. Pagaidām mūzikas un mākslas izglītības iegūšana augstākās izglītības līmenī novadā nav iespējama, lai gan ir labas iestrādnes vidusskolas līmenī. Tāpat ļoti nozīmīgs aspeks augstākās izglītības iegūšanā ir Cēsu novada atrašanās vieta – tuvu reģionālajai augstākās izglītības iestādei “Vidzemes Augstskola”, kā arī salīdzinoši nelielais attālums līdz Rīgai.

MŪŽIZGLĪTĪBA, NEFORMĀLĀ UN INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Esošajās augstskolu filiālēs un mācību centros, piemēram, mācību centrā “BUTS”, interesentiem, kas vēlas attīstīt dažādas prasmes, piedāvā šādu iespēju, apmeklējot dažādus kursus un profesionālās pilnveides programmas. Katrs var atrast ko noderīgu atbilstoši savām vēlmēm un vajadzībām – lai iegūtu jaunas zināšanas un pieredzi vai lai paaugstinātu savu kvalifikāciju atbilstoši interesēm un darba tirgus prasībām. Pēdējos gados iedzīvotāji aktīvi iesaistās Eiropas Sociāla fonda pieaugušo izglītības projektā “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide”, kura mērķis ir pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci, lai novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus pieprasījumam un veicinātu gan strādājošo konkurētspēju, gan darba produktivitātes pieaugumu. Apmācības projekta gaitā notikušas arī Cēsu novada izglītības iestādēs. Novadā ir labas iestrādnes interešu izglītībai, tajā skaitā jauniešu mērķauditorijai. Interesu izglītība pieejama visa novada teritorijā ar pašvaldības atbalstu, tai iesaistoties ar finanšu līdzekļiem, inventāru un speciālistu piesaisti. Būtisks atbalsts interešu un neformālās izglītības jautājumos ir jauniešu centri, tāpēc nākotnē jāstrādā pie jauniešu centru kapacitātes uzlabošanas, jaunu speciālistu piesaistes, kā arī

jaunu neformālās izglītības programmu izstrādes, lai piedāvātu izglītojamiem interesantu, mūsdienu tendencēm pielāgotu un praktiskās darbībās balstītu izglītību.

Pašvaldībā definētie izaicinājumi un prioritātes izglītības nozarē

Izaicinājumi, kas ietekmē izglītības nozari:

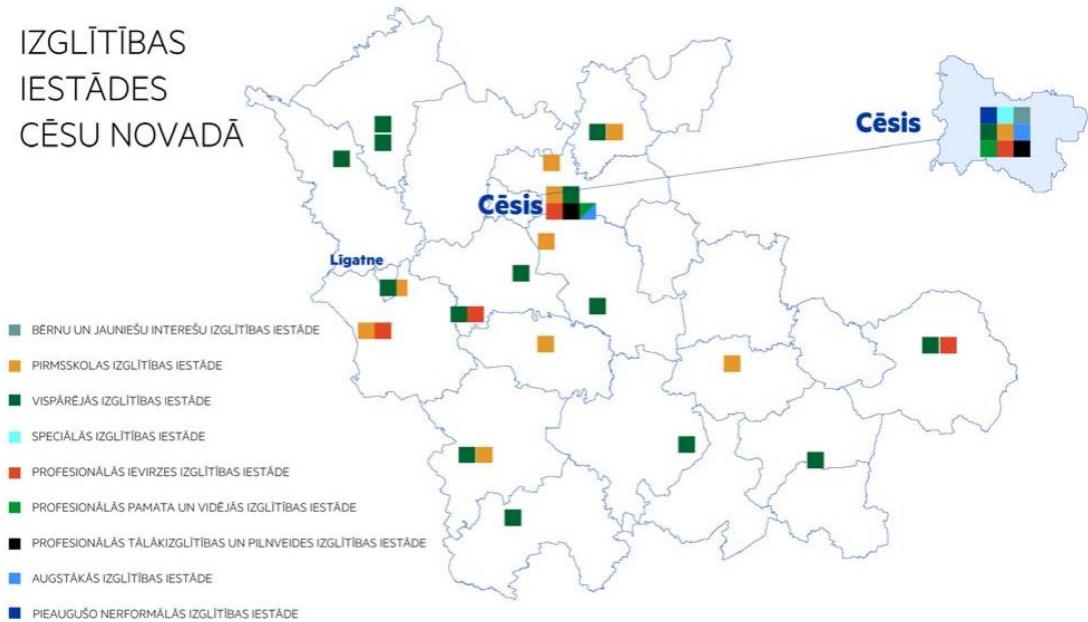
- Motivētu pedagogu piesaiste un noturēšana;
- Vienota metodiskā atbalsta nodrošinājums;
- Sadarbības veicināšana starp dažādām izglītības iestādēm (t.sk. speciālām skolām) un Pašvaldības iestādēm;
- Atbalsta sistēmas izveide un atbalsta personāla piesaiste izglītības iestādēm;
- Koordinēta skolotāju prasmju pilnveide un atbilstoša sagatavotība;
- Izglītības satura apguves un darba vides (praktiska zināšanu pielietošana) savstarpēja savienotība;
- Logistika, tai skaitā transporta nodrošinājums ;
- Jaunatnes politikas virzība Pašvaldībā kopumā, tai skaitā jaunatnes lietu speciālistu nevienmērīgs pārklājums.

Sadarbībā ar izglītības ekspertiem, darba grupa kā galvenās prioritātes izglītības attīstībā Pašvaldībā izvirza:

- Skolotāju piesaistei Cēsu novadam, izstrādāt skolotāju piesaistes programmu – finansiāls atbalsts, dzīves vietas nodrošinājums, izaugsmes kursu iespējas u.c., veicinot ilgtermiņa interesi par darbu novadā;
- Savstarpēja metodiskā tīklojuma izveide starp visām izglītības iestādēm, uzlabojot jau esošās sadarbības formas un mazinot izglītības iestāžu savstarpējo konkurenci– izglītības pārvaldes metodiķu grupa, skolotāju pieredzes grupa, lai veicinātu vienmērīgu mācību iestāžu attīstību;
- Programmas izveide, kas paredz atbilstošu un praktisku prasmju pilnveidi, atbilstoši skolotāju vajadzībām un vienots atbalsta modelis visiem jaunajiem skolotājiem;
- Atbalsta personāla speciālistu piesaiste, kas nodrošināta ikvienā izglītības iestādē;

- Mācību procesā implementēta praktisko iemaņu apguve, piesaistot uzņēmējus dažādos mācību priekšmetos, un izglītības piedāvājuma pielāgošana novada darba tirgus vajadzībām, atzīstot, ka mācišanās ir iespējama jebkur;
- Izglītības iestāžu tīkla efektīvs pārklājums teritorijā, pamata principu izstrāde, pēc kā tiek novērtētas izglītības iestāžu tīkla nepieciešamās izmaiņas.
- Pastāvīgs demogrāfiskās situācijas monitorings;
- Nodrošināt speciālistu rotāciju un nodarbinātību visa novada teritorijā – veikt monitoringu par speciālistu slodzi un teritoriālu izvietojumu, balstoties uz datiem, izveidot sistēmu, lai veidotu vienmērīgu speciālistu pārklājumu visā novada teritorijā.

Izglītības iestāžu pārklājums Cēsu novadā

Secinājumi, veicot priekšizpēti

Izglītības stratēģijas izstrādes procesā, izvērtējot izvirzīto mērķi, uzdevumus, sasniedzamos rezultātus un apzinot lietotāju, Izglītības stratēģijas darba grupa izvirzīja šādas prioritātes:

- Izstrādāt Izglītības stratēģiju Pašvaldības ietvaros, iesaistot vietējos nozares ekspertus, profesionāļus un speciālistus.
- Dokumentu gatavot saprotamu un pieejamu plašai sabiedrības daļai - gan nozarē strādājošiem, gan citiem interesentiem.
- Apzinot esošo novada situāciju un valstī noteikto politisko virzību, izvirzīt 3 prioritātes, kuru rezultatīvie rādītāji ir sasniedzami un izmērāmi.

Lai strukturētu darbu, efektīvi plānotu finansējumu un cilvēkresursus, minētās prioritātes tika noteiktas pēc luksofora principa, jo izvirzot nelielu prioritāšu skaitu un ieguldot resursus tajās, iespējams jautājumus atrisināt pēc būtības. Darba grupa apzināti stratēģijas izstrādē izvairās lietot tādus diskutējamus un interpretējamus terminus kā "izglītības kvalitāte", jo katram sabiedrības loceklim ir savas izpratnes par kvalitātes jēdzienu.

Izvirzītās attīstības prioritātes

Darba izstrādes procesā, pamatojoties uz esošās situācijas izvērtējumu, attīstības plānošanas dokumentos minēto, Izglītības stratēģijā izvirzītās prioritātes ir: **CILVĒKRESURSI, IEKĀRTOŠA IZGLĪTĪBA, PĀRVALDĪBA.**

Plašāks skaidrojums par katru no prioritātēm:

CILVĒKRESURSI

Izglītības stratēģijas darba grupa par svarīgāko prioritāti izvirza darbu ar Cēsu novada izglītības nozares darbinieku cilvēkresursu stiprināšanu, atbalstu un papildināšanu. Veicot izpētes procesu, Izglītības stratēģijas darba grupa secina, ka personāla trūkums ir viens no būtiskākajiem izaicinājumiem novadā (tostarp valstī), lai arī gan šobrīd, gan vēsturiski pastāvējušas dažādas programmas (iespējamā misija, Mācībspēks), kuru mērķis ir papildināt pedagoģiskā personāla sastāvu, jauno pedagogu un izglītības darbinieku skaits ir mazāks kā nepieciešamo speciālistu skaits. Izpētes stadijā tika secināts, ka novadam nepieciešama visaptveroša pieeja un programma izglītības speciālistu piesaistē, atbalstā un profesionālajā pilnveidē. Šāda programma paredzētu sadarbību ar augstākās izglītības iestādēm, mērķtiecīgu jauno speciālistu piesaistes programmu, arī atbalstu dzīvesvietas nodrošināšanai,

psihoemocionālo atbalstu izglītības speciālistiem, stipendiju programmu, visaptverošu un izglītības speciālistu vajadzībās un vēlmēs balstītu profesionālās pilnveides programmu. Piesaistot izglītības speciālistus novadam, izglītības iestādes spēs nodrošināt izglītības pakalpojumus sākot ar pirmsskolām un pamata un vidējo izglītību, kā arī profesionālajā, augstākajā un mūžizglītībā, interešu izglītībā un speciālistu profesionālajā pilnveidē. Speciālistu piesaiste nozīmē izmantot arī mūsdienīgas un modernas pieejas un metodes izglītības nodrošināšanas procesā, kas ļautu padarīt izglītības pakalpojumu pieejamību vēl plašāku.

IEKĻAUJOŠĀ IZGLĪTĪBA

Iekļaujošā izglītība ir izglītības veids, kurš sniedz vienādas izglītības iespējas visiem neatkarīgi no tā, kādas ir cilvēka spējas, vajadzības, vecums un/vai veselības stāvoklis un citas atšķirības. Iekļaujošās izglītības mērķi ir mazināt barjeras, uzlabot rezultātus un izbeigt diskrimināciju.

Vienīgā atbalstāmā sabiedrības forma ir iekļaujoša sabiedrība. Tas nozīmē, ka arī izglītības jautājumos nav iespējams citādi. Iekļaujoša izglītība nozīmē tādu izglītību, kurā visiem iedzīvotājam ir vienādas izglītības iespējas, neviens netiek diskriminēts, katrs izglītojamais saņem sev nepieciešamo atbalstu, lai varētu realizēt savu iespēju maksimālo potenciālu, atrodas piemērotā, pieejamā un gan fiziski, gan psihoemocionāli drošā vidē, kas aprīkota ar nepieciešamo materiāltechnisko bāzi un šajā vidē sadarbojas ar kompetentiem, izglītotoiem speciālistiem. Lai spētu realizēt iekļaujošu izglītību Cēsu novadā, nepieciešams papildināt speciālistu un atbalsta personālu, pielāgot vidi, mērķtiecīgi strādāt pie izglītības iestāžu tīkla pilnveides, sniegt nepieciešamo metodisko atbalstu izglītības iestāžu darbiniekiem un vadības komandām, lai iekļaujoša izglītība iestādēs darbotos pēc būtības un attaisnotu uz sevi liktās cerības.

PĀRVALDĪBA

Efektīva un laba pārvaldība ir panākumu atslēga teju ikvienā jomā, izglītība nav izņēmums. Cēsu novadā darbojas virs 40 izglītības iestādēm, kuru vadītājiem jāsniedz atbalsts teju 600 pedagogiem un teju 7000 bērniem. Kā arī novadā darbojas augstākās izglītības iestādes, interešu izglītība, privātās izglītības iestādes. Iestāžu vadītāju un vadības komandu stiprināšana, atbalsts ir garants attīstībai un izglītības nozares pilnveidei. Laba pārvaldība nozīmē arī sadarbību izglītības iestāžu starpā, labās prakses piemēru pārņemšanu, kopdarbu, pāreju no konkurences uz sadarbību, Izglītības pārvaldes darba un principu pārskatīšanu un atbalsta mehānismu izglītības iestāžu vadītājiem. Laba pārvaldība šis Izglītības stratēģijas kontekstā tiek skatīta kā cilvēkresursu pārvaldība, infrastruktūras pārvaldība, finanšu resursu pārvaldība.

Rīcības plāns prioritāšu īstenošanai

PRIORITĀTE	UZDEVUMS	MĒRKIS, SATURS	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	SADARBĪBAS PARTNERI	ĪSTENOŠANAS TERMINŠ	FINANSĒJUMA AVOTS	INDIKATORI
Pārvaldība, Cilvēkresursi	Izglītības iestāžu vadītāju atbalsta programmas izstrāde	<ul style="list-style-type: none"> - Sadarbības un atbalsta grupu izveide, sapulču regularitāte; - Aptaujas, kurās tiek noskaidrotas izglītības iestāžu vadītāju vajadzības, vēlmes, atbalsta veidi, kas aktuāli; - Labās prakses un piemēru pārņemšanas sistēmas izstrāde; - Vadītāju vēlmēs un vajadzībās balstīta apmācību programmu izglītības iestāžu vadītājiem; - Sistēmas izstrāde, kurā izglītības iestāžu vadītāju sapulces, apmācības un kopdarbs tiek organizēts pēc vajadzības un piederibas (atsevišķi pirmsskolām, kad tas nepieciešams, atsevišķi konkrētu problēmu risināšanai, kopēji gadījumos, kad tas attiecas uz visiem); - Kopīgi sastādīta gada darba plāna izveide līdz katra gada 1.septembrim. 	Izglītības pārvalde	Izglītības iestāžu vadītāji	2023.gada 1. septembris	Pašvaldības budžets	Izveidots gada darba plāns, kurā atspoguļoti pasākumi, kam redzama regularitāte un mērķauditorija. Ievākti dati, veikta analīze par aktuālajām vajadzībām, tās fiksētas prioritārā secībā. Atbalsts tiek sniegts 100% izglītības iestāžu vadītāju.
Cilvēkresursi, pārvaldība	Pedagogu piesaistes un motivācijas programmas izstrāde	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogu piesaistes programmas izstrāde un nepieciešamo finanšu un citu atbalsta instrumentu izstrāde (piemēram, dienesta dzivesvieta, transporta kompensācijas, stipendijas, prēmijas, veselības apdrošināšana, u. vāi, cīti); - Pedagogu atbalsta programmas izstrāde, kas balstīta pedagogu aptaujas 	Izglītības pārvalde	Izglītības iestāžu darbinieki, vadība, izglītības eksperti	2022.gada 1.septembris - 2023.gada 31.maijs	Pašvaldības budžets, izglītības iestāžu budžeti	Izglītības iestāžu darbinieki noteiktas atgriezeniskās saites formā norāda, ka jūt piederibu savam novadam, izglītības iestādei, jūtas sadzirdēti, saņem nepieciešamo praktisko, metodisko un psihoemocionālo atbalstu.

		datos Čiestāžu darbinieku saliedēšanās aktivitātes, svinigi pasākumi, lekcijas, tālākizglītības kursi, kvalifikācijas celšana, piederibas sajūtu veicinošas aktivitātes, mentoru programma, u.c. atbalsta formas, kuras definē paši izglītības darbinieki sadarbībā ar iestāžu vadītājiem un Izglītības pārvaldi).					
Pārvaldība	Izglītības pārvaldes struktūras pilnveide atbilstoši kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanai visā novadā	<ul style="list-style-type: none"> - Kopēju mērķu izvirzīšana; - Izglītības pārvaldes misijas definēšana; - Izglītības pārvaldes vērtību definēšana; - Piederibas sajūtas iestādei un pašvaldībai veicināšanas programmas izstrāde; - Iekšējās darba novērtēšanas sistēmas izstrāde; - Skaidru darbu, pienākumu, kompetenču sadalījums; - Darba plāna sastādišana gadam. 	Izglītības pārvalde	Izpilddirektors Domes vadība	2022.gada 1. septembris	Papildu finansējums iespējams būs nepieciešams struktūras pilnveides procesā, ja tiks secināts, ka pārvaldei kvalitatīvu uzdotu funkciju pildīšanai nav pietiekamas cilvēkresursu kapacitātes.	Izglītības darbinieki noteiktas atgriezeniskās saites veidā pamana izmaiņas Izglītības pārvaldes darbībā, tās novērtē, zina pie kura speciālista vērsties konkrētu jautājumu vai neskaidribu gadījumā. Darbs pie Izglītības stratēģijas noris veiksmīgi, par to liecina Izglītības pārvaldes atskaitē Izglītības, kultūras un sporta norišu komitejai noteiktajos termiņos.
Pārvaldība	Izglītības pārvaldes sociālo kontu izveide un uzturēšana un pakalpojumu digitalizācija	<ul style="list-style-type: none"> - Novada iedzīvotājiem un izglītības darbiniekim vienkopus pieejamas visas aktualitātes izglītības nozarē. - Izglītības pakalpojumu digitalizēšana, to pieteikšanu veicot ātrā, efektīvā un modernā veidā 	Izglītības pārvalde	Komunikācijas un klientu servisa pārvalde	2022.gada 1.decembris	Nav nepieciešams papildu finansējums, ja izglītības pārvaldes ietvaros pietiek cilvēkresursu konta uzturēšanai	Sociālais kents veidots kā platforma, kurā regulāri kvalitatīvā veidā tiek publicēta aktuāla un svarīga informācija par novada un nacionāla mēroga izglītības aktualitātēm. Izglītības darbinieku aptaujas rezultāti liecina, ka sociālais kents tiek lietots ikdienā kā galvenais informācijas avots izglītības darbinieku vidū aktuālās informācijas iegūšanai par novadā notiekošajiem izglītības procesiem

							kā arī kā avots nacionāla līmeņa informācijas ieguvei par izglītības nozares jaunumiem.
Pārvaldība	Novada mēroga vecāku biedrības izveide	Izveidota biedrība, kurā darbojas vecāki no vismaz 50% novada izglītības iestāžu, tādējādi iegūstot vecāku viedokli, ierosinājumus, skatu uz izglītību vecāku acīm, organizējot kursus vecākiem, veicinot izpratni par mūsdienu pedagoģijas procesiem, izglītības jomas uzstādījumiem, mācību pieejām un metodēm, sasniedzamajiem rezultātiem, caurviju prasmēm, utt.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestāžu padomes	2024.gada 1.februāris	Nav nepieciešams papildu finansējums	Vecāku biedrībā darbojas vecāki no vismaz 50% novada izglītības iestādēm. Biedrības sapulces ir regulāras, ir izvēlēta biedrības vadība, tā definē savus mērķus, sasniedzamos rezultātus pārskatāmā laika grafikā. Ir konkrētas un noteiktā laika posmā regulāras sadarbības formas ar Izglītības pārvaldi. Izglītības pārvalde procesu uzsāk, bet to vada paši vecāki. Vecāku biedrība izvērtē savu bērnu drošību un psihomotorisko labklājību izglītības iestādēs, izveidojot izvērtēšanas metodiku un īsteno izvērtēšanu sadarbībā ar izglītības iestādēm.
Cilvēkresursi	Izglītības iestāžu darbinieku IT prasmju pilnveide	- Izglītības iestāžu darbinieku IT prasmju pilnveides programmas ieviešana sadarbībā ar Cēsu digitālo centru. - IT un digitālo rīku izmantošanas plāns izglītības iestādēm; - Darbinieku apmācība, kas nodrošinātu mērķtiecīgu tehnoloģiju izmantošanu mācību procesā.	Izglītības pārvalde	Cēsu Digitālais centrs	2022gada 1.jūlijs- 2023.gada 1.jūlijs	Cēsu digitālā centra budžetā paredzētais finansējums	Izglītības iestāžu darbinieki uzsākot apmācību aizpilda digitālās pratības testu, apmācību noslēgumā testu aizpildot vēlreiz ir redzami būtiski uzlabojumi digitālās pratības jomā, iestāžu darbinieku digitālā pratība ir kāpusi vismaz par vienu līmeni. Izglītības iestāžu darbinieki tehnoloģijas mācību procesā lieto biežāk kā iepriekš, novērtējot to sniegtās priekšrocības.
leķļaujoša izglītība	Metodiskā atbalsta	- Metodiskā atbalsta nodaļa sniedz tiešo atbalstu novadā metodiskajā darbā,	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	2022.gada 1.septembris –	Pašvaldības budžets	Metodiskā atbalsta nodaļa veido sadarbības un atbalsta grupas, tās

	nodalas izveide Izglītības pārvaldes ietvaros	veicina sadarbību starp Izglītības pārvaldi un izglītības iestādēm, veidojot pēctecību, tai skaitā iekļaujošās izglītības jomā.			2026.gada 1.janvāris		tiekas regulāri, tiek raditas metodiskās vadlīnijas, mācību saturs, kas tiek publicēts interneta vidē un ir brīvi pieejams ikkatram. Metodiskā atbalsta nodaļa apmeklē izglītības iestādes, uzklausa vajadzības un izaicinājumus, sniedz tiešu metodisko atbalstu, piesaista ekspertus pēc nepieciešamības, veido sadarbības grupu tīklojumu, nodrošina izglītības iestāžu dalīšanos ar labo praksi un pieredzi. Metodiskā atbalsta nodaļa ir izveidojusi veiksmīgu sadarbību ar 75% novada izglītības iestāžu.
IEKĀAUJOŠA IZGLĪTĪBA	Novada līmeņa materiāltehniskās bāzes uzlabošanas plāna izstrāde un ieviešana	- Novada līmeņa materiāltehniskās bāzes uzlabošanas vajadzību saraksta sastādišana un vajadzību apmierināšanas izpildes plāns, tostarp mobilo risinājumu programma (viena iekārtā uz vairākām izglītības iestādēm) sadarbībā ar Cēsu Digitālo centru.	Izglītības pārvalde	Cēsu Digitālais centrs, Izglītības iestādes	2022.gada 1.septembris – 2026.gads	Pašvaldības budžets, ES struktūrfondi	Izveidota materiāltehniskā bāze, kas ir aktuāla izglītības iestādēm, iestādes regulāri piesakās uz konkrētu resursu izmantošanas periodu, lieto iekārtas mācību procesa nodrošināšanai. Pieteikšanās uz iekārtām ir vienkārša un atrisināti ar logistiku saistītie izaicinājumi, mazināta nevienlīdzība materiāltehniskās bāzes pieejamībā starp izglītības iestādēm. Ik gadu mobilo materiāltehnisko pakalpojumu izmanto vismaz 15 izglītības iestādes.
IEKĀAUJOŠA IZGLĪTĪBA, CILVĒKRESU	Izglītības iestāžu tīkla pilnveidošana	- Izglītības iestāžu tīkla pilnveidošana, paredzot pilnveidot speciālo izglītības iestāžu tīklu, balstot lēmumus Izglītības un zinātnes ministrijas ziņojumā	Ar domes lēmumu izveidota darba grupa	Apvienību pārvaldes	2022.gada 1.septembris – 2023.gada 1. janvāris	Mainoties izglītības pakāpei mainās pedagogu	Speciālo skolu tīkls pilnveidots saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas vadlīnijām, vispārizglītojošo skolu tīkla

RSI, PĀRVALDĪBA		<p>paustajam par speciālajām izglītības iestādēm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglītības iestāžu tīkla vispārizglītojošajām izglītības iestādēm, vērtēt iespēju atsevišķām izglītības iestādēm mainīt izglītības pakāpi no vidusskolas uz pamatskolu, no pamatskolas uz sākumskolu, paredzot, ka 2022./2023. mācību gadā nekādas izmaiņas netiek veiktas, uzsākot pakāpju maiņu ar 2023./2024. mācību gadu. - Veidot atsevišķu darba grupu, kuras mērķis ir priekšlikumu izvirzišana Cēsu novada pašvaldībai izglītības iestāžu tīkla sakārtošanai, darba grupas sastāvā iekļaujot visu apvienību pārvalžu vadītājus, pašvaldības izpilddirektoru vai izpilddirektora vietnieku, vienu pārstāvi no domes vadības (priekšsēdētājs vai vietnieks), vienu pārstāvi no izglītības pārvaldes, Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāju. 				noslodze, līdz ar to ir izmaiņas iestādes budžetā.	jautājumos izveidota darba grupa, kas izteikusi priekšlikumus novada pašvaldībai, tie izskatīti nozaru komitejā un domes sēdē un pieņemts domes lēmums, uzsākts iestāžu reorganizācijas process.
IEKĀAUJOŠA IZGLĪTĪBA	Drošas un psihoemocionā li harmoniskas vides pamatnoteiku mu programmas izstrāde izglītības iestādēm.	<ul style="list-style-type: none"> - Darbs ar izglītības iestādēm vides uzlabošanas jautājumos. - Vide uzlabošanas plāns gan fiziskajai videi, gan psihoemocionālajai; - Izglītības iestāžu darbinieku apmācība drošas vides radišanai, uzturēšanai un pilnveidei 	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Izglītības psihologi, nozares eksperti	2022.gada 1.septembris- 2026.gada 31.maijs	Pašvaldības budžets	Psihoemocionālā vide izglītības iestādēs uzlabojusies, audzēknji jūtas droši, zina kur saņemt nepieciešamo palīdzību un atbalstu vajadzības gadījumā, fiziskās un emocionālās vardarbības gadījumu skaits samazinājies, izglītības iestādes darbinieki zina kā sniegt palīdzību audzēknjiem. Izglītības iestāžu darbinieki jūtas droši un atbalstīti, saņem nepieciešamo psihoemocionālo atbalstu.

IEKĀAUJOŠA IZGLĪTĪBA	Visaptverošas novada mēroga jaunatnes programmas izstrāde	<ul style="list-style-type: none"> - Programma paredz darbu ar jauniešiem visa novada ietvaros, īpaši uzsverot darbu ārpus pilsētām - Izveidots pasākumu un aktivitāšu plāns vienam, trim, pieciem gadiem - Nodrošināta jauniešu dalība izglītības jautājumu pilnveidei 	Izglītības pārvalde	Jaunatnes lietu speciālisti, Jauniešu māja	2023.gada 1.jūnijs	Pašvaldības budžets	Izstrādāta novada mēroga jaunatnes programma, kuras mērķi, uzdevumi un darbības saistītas ar visa novada jaunatnes darbu. Darbs ar jauniešiem notiek kā pilsētās, tā ari attālākās lauku teritorijās, jaunieši piedalās lokāla, nacionāla un Eiropas līmeņa projektos, aktivitātēs. Programmas izstrādē piedalījušies jauniešu un jaunatnes lietu eksperti no novada pilsētām un <u>visām</u> apvienību pārvaldēm.
PĀRVALDĪBA	Dalības nodrošināšana Eiropas līmeņa starptautiskos projektos	<ul style="list-style-type: none"> - Jaunā ES fondu finansējuma piesaiste; - ES sadarbības projekti; - Atbalsts izglītības iestādēm dalibai starptautiskos projektos. 	Izglītības pārvalde	Izglītības iestāžu vadītāji	2022.gada 1.septembris-2026.gada 31.maijs	Nav nepieciešams papildu finansējums	Izglītības iestāžu dalība dažāda līmeņa starptautiskajos projektos, veicināta pedagogu starptautiskā pieredze, stiprināta izglītības iestāžu komandu spēja patstāvigi un pastāvīgi piedalīties ES līmeņa projektos. Palielināts izglītības iestāžu skaits, kas piedalās Eiropas līmeņa starptautiskos projektos par 50%
IEKĀAUJOŠA IZGLĪTĪBA, PĀRVALDĪBA	Izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabojumu prioritāra saraksta sastādīšana	<ul style="list-style-type: none"> - Apzināt katras izglītības iestādes infrastruktūras stāvokli un nepieciešamos uzlabojumus; - Izveidot prioritāro infrastruktūras uzlabošanas sarakstu, aptuvenās izmaksas; - Uzskaitīt jau veiktos nozīmīgākos ieguldījumus infrastruktūrā katrā no iestādēm. 	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, būvvalde	2022.gada 1.decembris	Pašvaldības budžets	Izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabojumi notiek sistemātiski, mērķtiecīgi, laikus plānojot nepieciešamos uzlabojumus un remontdarbus, paredzot tos sastādot ikgadējo novada budžetu.
IEKĀAUJOŠA IZGLĪTĪBA,	Sadarbības partneru apzināšana	Visu potenciālo izglītības sadarbības partneru apzināšana ar mērķi:	Izglītības pārvalde	Izglītībā nodarbinātie eksperti,	2023.gada 1. septembris	Nav nepieciešams	Apzināti sadarbības partneri, to piedāvātās sadarbības formas. Izglītības iestādes izmanto

CILVĒKRESU RSI, PĀRVALDĪBA		<ol style="list-style-type: none"> 1. Kvalitatīvāka esošā izglītības pakalpojuma nodrošināšana, 2. Jaunu pieaugušo, neformālās, mūžizglītības un interešu izglītības produktu izstrāde un ieviešana 3. Veikt pētniecības darbu (sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un vidējās profesionālās izglītības iestādēm) 		uzņēmēji, NVO, u.c.		papildu finansējums	piedāvājumu kvalitatīva izglītības pakalpojuma nodrošināšanai. Radīti jauni neformālās, mūžizglītības, interešu un augstākās izglītības pakalpojumi un noris darbs pie to ieviešanas un izvērtešanas, uzlabošanas. Ik gadu noris vismaz 3 pētījumi Cēsu novada ietvaros sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un profesionālās vidējās izglītības iestādēm..
IEKĻAUJOŠA IZGLĪTĪBA	Skolēnu mācību uzņēmumu izveides veicināšana	-Izstrādāt programmu ar mērķi veicināt skolēniem dibināt skolēnu mācību uzņēmumus, izstrādāt jaunus produktus un pakalpojumus.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestāžu vadītāji	2023.gada 1. septembris	Pašvaldības budžets, izglītības iestāžu budžets	Izveidoto skolēnu mācību uzņēmumu skaits palielinājis par 50%, veicināta skolēnu izpratne par uzņēmējdarbību, tirgu, pakalpojuma sniegšanu un produktu radīšanu. Ik gadu SMU skaits pieaug par vismaz 10%

Stratēģijas izpilde un uzraudzība

Lai veiksmīgi īstenotu stratēģijā minēto rīcības plānu un izaicinājumi, kas saistīti ar izvirzītajām prioritātēm, tiku risināti, nepieciešama efektīva un plaša mēroga sadarbība, procesu uzraudzība un rīcības plāna papildināšana procesā gūstot jaunas atziņas. Darba grupa rekomendē par stratēģijas plāna izpildes progresu, nepieciešamo atbalstu, izaicinājumiem iesniegt atskaiti Cēsu novada domei, tostarp Izglītības, kultūras un sporta norišu komitejai ne retāk kā reizi sešos mēnešos. Atskaites formu Izglītības pārvalde var izvēlēties patstāvigi, tomēr būtiski atskaitē iekļaut skaidrojumu par visu izvirzīto rīcību, kas saistīti ar prioritātēm, īstenošanu.

Izglītība ir process, kas ir mainīgs un reizēm neparedzams, saistīts ar cilvēkresursiem un finanšu resursiem, tādēļ Izglītības stratēģijas darba grupa aicina iesniegt Cēsu novada domei pirmo stratēģijas redakciju līdz 2022.gada 1.novembrim, redakcijā nemainot izvirzītās prioritātes, bet papildinot rīcības plānu ar procesā gūtajām atziņām, precizējot nepieciešamo finansējumu, paredzot tā iekļaušanu 2023.gada pašvaldības budžetā. Vienu reizi gadā, vēlams vasaras mēnešos, Izglītības pārvaldei veikt stratēģijas ieviešanas rezultātu analīzi un apkopojumu, nepieciešamās darbības analīzes un apkopojuma izstrādei paredzot visa gada garumā.

Izglītības stratēģijas un ar to saistīto rīcības uzdevumu ieviešana ir Izglītības pārvaldes kompetencē, veidojot sadarbību ar nepieciešamajām iestādēm, ekspertiem, organizācijām. Kontrole par stratēģijas ieviešanu paredzēta Cēsu novada pašvaldības izpilddirektoram.

SVID analīze

Stiprās puses

Izglītības iestādēm ir labas iestrādnes sadarbības jautājumos ar pašvaldību.

Lielākajai daļai izglītības iestāžu ir atbilstoša materiāltehniskā bāze.

Iestāžu vadītāji atbildīgi un pārdomāti plāno iestāžu budžetus.

Plašs interešu izglītības, sporta un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājums.

Ieguldījumi izglītībā ir ar lielu īpatsvaru no kopējā pašvaldības budžeta un akcentē izglītību kā prioritāti.

Vājās puses

Nav izstrādāta vienota novada jaunatnes politika.

Nav vienotas pieejas sadarbības veicināšanā starp dažādām izglītības iestādēm.

Nevienlīdzība materiāltehniskajā bāzē starp pilsētas izglītības iestādēm un attālākām lauku reģionu izglītības iestādēm.

Nav vienota datu vākšanas un to interpretācijas sistēma ietekmes analīzei.

Iespējas

Plašas sadarbības iespējas muzejpedagoģiskajā jomā.

Liels izglītības nozares ekspertu skaits novadā.

Valsts ģimnāziju organizētie pasākumi noteiktajā plānošanas reģionā.

Plašas sadarbības iespējas izglītības iestāžu starpā.

Pieejams daudzveidīgs profesionālās pilnveides iespēju klāsts.

Profesionālās ievirzes programmu pieejamība vispārizglītojošajās skolās.

Sociāli aktīvi vecāki ar interesi par bērnu audzināšanas un izglītošanas jautājumiem ir kvalitāti veicinošs faktors.

Draudi

Trūkst vietu pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs.

Mazs skolēnu skaits atsevišķās izglītības iestādēs lauku reģionos.

Atbalsta komandas speciālistu trūkums.

Pieaug izglītojamo skaits, kuriem nepieciešams atbalsta pasākumu kopums jau pirmsskolas izglītības posmā.

Novada teritorijā atšķirīgs sociāli ekonomiskais indekss, kas ietekmē izglītības iestādes darbību.

Pedagoģiskā personāla novecošanās, aiziešana no izglītības nozares.

Izglītības stratēģijas izstrādes metodoloģija

Metode	Secinājumi
Cēsu novada attīstības programma	Ir definēti būtiskākie izaicinājumi un vajadzības (trūkst atbalsta personāls, vietu nepietiekamība p.i.i. u.c.), nepieciešama pedagoģiskā personāla piesaistes un stiprināšanas programma.
Sasaiste ar ES, nacionāla un reģionāla līmeņa dokumentiem (ES plānošanas dokumenti, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam, Nacionālais attīstības plāns 2021-2027, Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021-2027, Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021-2027, Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021-2027, Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030, Vidzemes reģiona plānošanas attīstības programma.)	Attīstības dokumentos definēti galvenie izaicinājumi nacionālā līmenī, tie saskan ar darba grupas izvirzītajām prioritātēm un rīcības plānu izaicinājumu mazināšanai.
Izglītības iestāžu profilu izstrāde	Ir veikts izglītības iestāžu kartējums, tas atspoguļo izglītības iestāžu tīklu, izglītības pakalpojuma pieejamību novadā. Cēsu pilsētā koncentrējas lielākais izglītības iestāžu skaits, skolēnu skaits, lielākais skolēnu skaits vienā klasē, tīkmēr novados redzams, ka skolēnu skaits vairākās izglītības iestādēs skolēnu skaits ir mazs vai samazinās. Tāpat Cēsu novadā atrodas 3 speciālās

	izglītības iestādes. Eiropas savienības kurss, tāpat kā Latvijas Republikas kurss ir iekļaujoša izglītība, tas nozīmē, ka tuvākajā nākotnē triju speciālo izglītības iestāžu esamība vienā novadā būs jāpārskata.
Tematiskās darba grupas	Izglītības stratēģijas darba grupa pārspriedusi izglītības attīstības jautājumus tematiskajās darba grupās ar jauniešiem, kuri apmeklē izglītības iestādes, skolu vadītājiem, pedagogiem, vecākiem. Izdarīti secinājumi, galvenie no tiem: skolēni izsaka vēlmi pēc pedagoga digitālās pratības palielināšanu, biežāku jēgpilnu tehnoloģiju izmantošanu mācību procesā, metožu dažādošanu un daudzveidību, atbalstot katra bērna vajadzības. Tāpat jaunieši norāda uz pilnveidojamām lietām psihoemocionālās vides veidošanā izglītības iestādēs. Izglītības darbinieku galvenie norādījumi ir saistīti ar pedagoga slodzēm, atalgojumu, pedagoga nodrošinājumu, iekļaujošu izglītību, labu pārvaldību.
Direktoru semināru protokolu analīze	Izglītības iestāžu vadītāji norāda uz nepieciešamību pēc palīdzības dažādos ikdienas, dokumentu, finanšu, metodiskajos un citos jautājumos. Iestāžu vadītāji pedagoga trūkuma jautājumu nespēja atrisināt ar pieejamajiem instrumentiem, nepieciešama visaptveroša programma un palīdzība, tieši tāpat atbalsta personāla trūkuma (tostarp finansējums atbalsta personālam) jautājumu. Arī metodiskā atbalsta jomā sarunās tiek norādīts, ka izglītības pārvalde varētu kalpot par metodiskā atbalsta koordinācijas centru. Tāpat ir norāde uz nevienlīdzību materiāltehniskās bāzes nodrošinājumā starp dažādām izglītības iestādēm.
Izglītības ekspertu brīvprātīgi sastādīto redzējumu, vīzijas analīze	Piesaistot dažādus ekspertus un piedaloties diskusijās, secināts, ka jau šobrīd iekļaujoša izglītība ir jautājums, kas nav vienkāršs. Izglītības iestādēs aizvien vairāk un biežāk nokļūst bērni un jaunieši, kuriem nepieciešami dažāda līmeņa atbalsta pasākumi, kas prasa specifiskas, padziļinātas zināšanas, citas metodes, piejas, atbalsta personāla resursus. Izglītības iestādēm trūkst cilvēkresursu, lai kvalitatīvi nodrošinātu iekļaujošu izglītību, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas visiem bērniem.

Izglītības iestāžu darbinieku semināru protokolu analīze	Izglītības iestāžu darbinieki norāda uz atbalsta nepieciešamību metodiskajos jautājumos, satura īstenošanas procesā, aktuāli ir jautājumi, kas saistīti ar atalgojumu, slodzēm, iekļaujošu izglītību, pārvaldību, materiāltehnisko bāzi, metodisko atbalstu.
Izglītības stratēģijas darba grupas darba sesijas	Darba sesijās Izdarīts lēmums stratēģiju veidot vienkāršu, saprotamu plašam sabiedrības lokam. Stratēģiju nolemts veidot vienlaicīgi kā vēlmju dokumentu un pamatu svarīgāko attīstības jautājumu virzībai. Tādējādi izvirzītas trīs galvenās prioritātes un sastādīti darba uzdevumi šo prioritāro jomu attīstībai. Darba grupa apzinās, ka prioritāro jomu attīstībai būs jāiegulda liels darbs, stratēģijas izstrāde un apstiprināšana ir tikai sākums plašākam darba izglītības jomas pilnveidē. Darba grupa apzinās, ka izaicinājumu, problēmu un neatrisinātu jautājumu izglītības jomā ir ārkārtīgi daudz un stratēģijā nav iespējams tās visas uzskaitīt, vēl vairāk – izpildīt un sasniegt absolūti visus uzstādītos mērķus. Izglītība un tās attīstība ir nebeidzams process.